

MUISTIO

SOSIAALIHUOLLON AMMATTIHENKILÖIDEN NEUVOTTELUKUNTA

Aika: 28.9.2020 klo 14-16

Paikka: Skype-kokous

Osallistujat

Puheenjohtaja Luomala Juha, Sosiaalineuvos, STM
Varapuheenjohtaja Uotinen Sami, johtava lakimies, Kuntaliitto
Sihteeri Vesa Margit, STM

Varsinainen jäsen: Lehtori Markku Koivisto, Oulun ammattikorkeakoulu
Varajäsen: Lehtori Satu Vaininen, Satakunnan ammattikorkeakoulu (15.00 saakka)

Varsinainen jäsen: Lakimies Riitta Husso, Valvira
Varajäsen: Ryhmäpäällikkö Jenni Kangas, Valvira

~~Varsinainen jäsen: Aikuisten sosiaalipalvelujen päällikkö Tapio Nieminen, Espoon kaupunki~~

~~Varajäsen: Perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja Mari Ahlström, Espoon kaupunki~~

~~Varsinainen jäsen: Johtava sosiaalityöntekijä Juho Suortti, Jyväskylän kaupunki~~
~~Varajäsen: Palvelujohtaja Ulla Kuittu, Jyväskylän kaupunki~~

~~Varsinainen jäsen: Opetusneuvos Sanna Hirsivaara, OKM~~
~~Varajäsen: Opetusneuvos Anne Mårtensson, OKM~~

Varsinainen jäsen: Professori Ilse Julkunen, Helsingin yliopisto
Varajäsen: Professori Timo Harrikari, Lapin yliopisto

Varsinainen jäsen: Työelämäasioiden päällikkö Marjo Varsa, Talentia ry
Varajäsen: Erityisasiantuntija Alpo Heikkinen, Talentia ry

Varsinainen jäsen: Erityisasiantuntija Minna Nieminen, TEM
Varajäsen: Johtava asiantuntija Janne Savolainen, TEM

Varsinainen jäsen: Kehitysjohtaja Arto Rautajoki, SONet BOTNIA – Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus
Varajäsen: Toimitusjohtaja Sanna-Riitta Junnonen, Socom Oy - Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus

Varsinainen jäsen: Hoiva ja osaamisjohtaja Arja Laitinen, Hyvinvointiala HALI ry
Varajäsen: Jukka-Pekka Tyni, Hyvinvointiala HALI ry

Varsinainen jäsen: Johtava lakimies Sami Uotinen, Suomen kuntaliitto

Varajäsen: Erityisasiantuntija Jaana Viemerö, Suomen kuntaliitto

Asiantuntijajäsenet:

Neuvotteleva virkamies Eila Mustonen, STM

Erityisasiantuntija Virva Juurikkala, STM

Neuvotteleva virkamies Susanna Hoikkala, STM

Neuvotteleva virkamies Satu Karppanen, STM

1. Kokouksen avaus ja osallistujien esittäytyminen

Avattiin kokous ja käytiin esittelykierros.

2. Neuvottelukunnan tavoitteet ja tehtävät – keskeiset näkemykset näihin liittyen toimintakaudelle

Neuvottelukunnan asettamispäätöksessä todettavat tavoitteet:

Neuvottelukunnan toiminnan tavoitteena on edistää sosiaalihuollon ammattihenkilöiden osaamisen ja työnjaon kehittymistä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiota uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Neuvottelukunta toimii tiiviissä yhteistyössä terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan kanssa työnjaon ja sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevan sääntelyn kehittämisessä.

Tehtävät:

- seurata ja arvioida sosiaalihuollon ammattihenkilöiden osaamis- ja koulutustarpeita sekä edistää sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitaidon ja koulutuksen kehittymistä;
- seurata ja arvioida sosiaalihuollon ammattihenkilöiden työnjaon kehittämistarvetta sekä edistää tarkoituksenmukaisen tehtävärakenteen muodostumista;
- seurata ja edistää sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskinäistä ja viranomaisten välistä sekä asiakkaiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja sen kehittämistä;
- tukea sosiaalihuollon ammattihenkilöiden työnjaon uudistamista

Osallistujilta pyydettiin teemoja neuvottelukunnan työlle ja seuraavia asioita nostettiin esille:

Käsitteiden sekamelska ja epäselvä termistö hankaloittavat asioiden käsittelyä, myös lainsäädännön käsitteistö epäselvää.

Asiakasturvallisuus pitäisi olla vahvemmin esillä, ydinasia pitäisi olla laadukkaan toiminnan varmistaminen.

Tarvitaan foorumia keskustelulle sosiaalihuollon keskeisistä asioista, mm. erityisen tuen tarpeen määrittelystä, joka on osoittautunut kentällä haastavaksi.

Tärkeää tarkastella ammattihenkilöiden osaamista. Myös muut ajankohtaiset kysymykset mm. etätyöskentelyn sovittaminen sosiaalihuollon alalle, monialainen työskentely jne.

Sote-keskuksiin on tarve ammattihenkilöiden monialaiselle osaamiselle sekä asiakaslähtoisemmän toimintatavan kehittämiseksi.

Sote- integraation nähtiin nostavan esiin kysymyksiä, joihin pitää etsiä vastauksia mm. työnjaon kehittämisestä. Keskeisesti esillä ovat myös ikääntyvien ympärivuorokautinen hoiva ja siihen liittyvät ammattilaisten työn kehittämisen tarpeet.

Erytisen tuen tarpeen määrittely on tärkeää, se on välillä koettu ristiriitaiseksi suhteessa käytännön työn kokemuksiin.

Tärkeänä aiheen neuvottelukunnalle myös edelleen ammattihenkilöiden kelpoisuusasiat, mm. avoimen yliopiston rooli sekä kelpoisuuksien saamisen helpottaminen.

Neuvottelukunnassa aiemmin ollut paljon esillä sosiaalityöhön liittyvät kysymykset. Tärkeää kuitenkin keksittyä myös lähihoitajien riittävyteen ja rooliin yleensäkin osana sosiaalihuollon kenttää.

Todettiin myös, että SOSNET on tehnyt kartoitusta sosiaalityöntekijältä edellytettävästä ammattitaidosta. Todettiin, että tähän olisi hyvä palata jossain vaiheessa.

Myös yleisesti keskustelua sosiaalihuollosta on vähän, mennään terveys- ja elinkeinoasiat edellä.

Lisäksi vielä esille nostettuja asioita olivat sosiaalialan täydennyskoulutukset ja niiden selventäminen ja vahvistaminen, oppimispolkujen joustavuus sosiaalialalla sekä tutkimusvalmiuksien vahvistaminen sosiaalialan henkilöstössä.

Eri ammattiryhmien osaamisprofiilien kirkastaminen tärkeää, lisäksi olisi tärkeää myös eri koulutusten tarjoamiin osaamisen sisältöihin vaikuttaminen

STM:n edustajat toivat vielä omasta työroolistaan lähtien esiin ajankohtaisia asioita:

Satu Karppanen: Ikääntyvien palvelujen osalta keskiössä on ollut mitoituskeskustelu sekä siihen liittyen hoiva-avustajien rooli sekä välillisen ja välittömän työajan määrittely sekä työnjakokysymykset. Henkilöstön riittävyys on akuutti kysymys jatkuvasti. Ikäohjelman kautta tärkeää omavalvonnan kehittäminen.

Susanna Hoikkala: Keskeisiä asioita lastensuojelulain muutokset, asiakasturvallisuuden vahvistaminen, vaativan sijaishuollon kehittäminen, lastensuojelun laatusuosituksien sekä sosiaalityöntekijöiden saatavuus.

Eila Mustonen: ammattihenkilölainsäädäntöön ei ole tulossa laajaa kokonaisuudistusta, josta jossain vaiheessa on ollut puhetta. Sen sijaan selvitetään terveydenhuollon ammattihenkilölain keskeiset muutostarpeet ja tehdään ne, sosiaalihuollon ammattihenkilölakiin ei tehtäne merkittäviä muutoksia.

Jatkoa ajatellen sovittiin seuraavat asiakokonaisuudet mitä lähdetään viemään eteenpäin ja käsittelemään.

- 1) käsitteiden selkeyttäminen
- 2) osaamiskysymykset
- 3) mitoitussasiat (esim. ikäihmisten osalta)

3. Neuvottelukunnan toimintatavat – mm. kokousaikataulu, näkemykset mahdollisista tiedontuotannon tarpeista ja tarvittavista jaostoista/alatyöryhmistä sekä kuulemisista

Asettamispäätöksen mukaan neuvottelukunnan on kuultava sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattijärjestöjä ja työnantajatahoja, asiakkaita edustavia tahoja sekä muita asiantuntijoita. Neuvottelukunta voi asettaa asioiden valmistelua varten jaostoja, joiden tehtävät sen on määriteltävä.

Pohdittiin, että useat toivotut teemat ovat sellaisia, mihin kaivataan myös lisätietoa. Toisaalta tietoa on myös olemassa, mutta se edellyttää kokoamista. Vaihtoehtoja ovat erilaiset selvitykset tarvittaessa sekä jaostot tai alatyöryhmät.

Kokousaikatauluista todettiin, että pyritään ainakin aluksi kokoontumaan suhteellisen tiheästi, esim. 1-1,5 kuukauden välein. Tulevista kokouksista tehdään Doodle-kysely. Ja mietitään teemoihin liittyviä asiantuntijapuheenvuoroja pohjustukseksi.

Sovittiin, että aloitetaan osaamisteemasta. Tavoitteena saada esiin työelämän näkökulmaa ja saada yhteinen ymmärrys osaamisprofiileihin. Sisältöinä voisivat olla lisäksi mm. päivitys henkilöstön saatavuustilanteeseen. Pohjana voidaan käyttää myös STM:n tilaamaa, julkaisematonta selvitystä.

Sovittiin, että lähdetään tarkentamaan tehtäväkuvaa ja työskentelemään pienellä alaryhmällä: (Markku Koivisto/Satu Vaininen, Marjo Varsa, Riitta Husso, Sanna-Riitta Junnonen, Ilse Julkunensekä Arja Laitinen). Työtä käynnistetään STM:stä käsin.

4. Yhteistyö terveydenhuollon ammattihenkilöiden neuvottelukunnan kanssa

TANK:in esitys yhteisestä seminaarista 10.12. (ks. liite), johon toivotaan SANK:in näkemystä aiheista ja puheenvuoroista

Tärkeä sada mukaan osaamishaasteet sosiaalihuollon näkökulmasta. Todettiin, että I osa hyvä ja II osioon tarvittaisiin vaihtoehtoinen ryhmä.

5. Syksyn kokoukset

Sovitetaan doodle-kyselyllä

6. Muut asiat

Ei muita asioita

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen

Puheenjohtaja

Juha Luomala

